

Protokoll 6/2025

fört vid Socialnämndens sammanträde tisdagen den 20 maj
2025 kl. 17:00-17:35, Konferenscenter rum Storfors,
Storforsplan 36, Farsta

Ledamöter

Alexander Ojanne (S) Ordförande §§4-23
Jan Jönsson (L) Vice ordförande
Ulrika Lorentzi (S)
Jakob Brandt (S)
Annika Ödebrink (S)
Hanna Egeltoft (V)
Magnus Runsten (MP)
Andréa Hedin (M)
Annika Elmlund (M)
Yvonne Fernell-Ingelström (M)
Tapani Juntunen (SD)
Kristin Jacobsson (C)
Tobias Gerdås (S) §§1-3 ersätter Alexander Ojanne (S)
Jackie Nylander (V) ersätter Rashid Mohammed (V)

Ersättare

Tobias Gerdås (S) §§4-23
Eva Fagerhem (S)
Gun Risberg (S)
Oscar Andrén (M)
Ludvig Filhm (M)
Emelie Wassermann (SD) §§4-23
Anne-Lie Elfven (L)
Henrik Falk (C)
Maurice Forslund (KD)

Övriga närvarande

Veronica Wolgast Carstorp Förvaltningschef
Anna Mattsson Avdelningschef
Lisa Cadenius Avdelningschef
Anette Karlsson Enhetschef
Alaa Idris Enhetschef
Magnus Hillborg Nämndsekreterare
Gabriel Blomberg Borgarrådssekreterare
Johanna Sköldunger Föredragande
Hiam Mohamad Föredragande

Justerare

Jan Jönsson §§ 1-23, Ulrika Lorentzi §§ 1-3, Alexander Ojanne §§ 4-23

Datum för justering

2025-05-23

Paragraf

§§1-23

Sekreterare

Magnus Hillborg

§ 1
Godkännande av dagordning**Beslut**

Den utsända dagordningen godkändes.

§ 2**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Vice ordförande Jan Jönsson (L) och ledamot Ulrika Lorentzi (S) utsågs att justera §§ 1-3.

Ordföranden Alexander Ojanne (S) och vice ordförande Jan Jönsson (L) utsågs att justera §§ 4-23.

Justering sker fredag den 23 maj 2025.

§ 3

Förvaltningen informerar

Beslut

Nämnden lägger informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Socialdirektör Veronica Wolgast Carstorp informerar om:

- Hennes Majestät Drottning Silvia besökte Barnahus Stockholm den 8 maj
- Hjorthagens boende invigdes 12 maj. 37 lägenheter med självhushåll, kombinerat med stöd av Case manager. Boendet är en tidsbegränsad insats.
- Socialtjänstinternat 15-16 maj
- Träffat SiS tillsammans med Göteborg och Malmö
- 50 medarbetare testade i tre dagar våra Sociala System inför nya SoL

Socialnämnden får en dragning om Område HVB barn och unga där föredragande är områdeschef Johanna Sköldunger och enhetschef Hiam Mohamad.

§ 4**Nämndens frågor till förvaltningen****Beslut**

- Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse angående möjlighet att kombinera daglig verksamhet med deltidsstudier" från Liberalerna, Moderaterna och Kristdemokraterna.
- Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse angående socialtjänstens ansvar vid skolfrånvaro" från Liberalerna, Moderaterna och Kristdemokraterna.
- Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse angående häktade ungdomar" från Moderaterna.

Sammanfattning av ärendet

Skrivelser som anmäldes vid sammanträdet:

Skrivelse angående möjligheten att kombinera daglig verksamhet med deltidsstudier

Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M) och Maurice Forslund (KD)

Enligt LSS 9 § 10 har personer i yrkesverksam ålder, som tillhör personkrets 1 eller 2 och som saknar förvärvsarbete och inte studerar, rätt till daglig verksamhet. Syftet med insatsen är att ge en meningsfull sysselsättning anpassad efter individens behov, intressen och förutsättningar.

Vi har uppmärksammat på att detta ibland tolkas som ett hinder för att en person med daglig verksamhet ska kunna studera på deltid, exempelvis på Komvux. Det förekommer att enskilda handläggare eller verksamhetschefer tolkar skrivningen i lagtexten som ett förbud mot att kombinera daglig verksamhet med deltidsstudier, trots att det i praktiken i flera stadsdelar förekommer upplägg där detta möjliggörs. I dessa fall handlar det ofta om studier på 25 procent av heltid, där individen med stöd från personal inom daglig verksamhet successivt kan återuppbygga sin studieförmåga.

För vissa personer som deltagit i daglig verksamhet, särskilt unga vuxna med NPF-diagnoser och avbrutna gymnasiestudier, kan ett sådant upplägg vara avgörande för att bryta en lång period av isolering eller passivitet. Kombinationen av struktur, motivationsstärkande aktiviteter och gradvis vägledning mot studier eller arbete har i dessa fall lett till ökad självständighet och bättre förutsättningar för framtida försörjning.

Vi saknar i dag tydliga riktlinjer från staden kring detta. I praktiken verkar det vara upp till varje enskild handläggare, och utfallet

varierar beroende på stadsdel och hur samverkan med Försäkringskassan ser ut. Det skapar otydlighet för både brukare, anhöriga och utförare – och riskerar att möjligheten till individuell anpassning begränsas i onödan.

Vi är måna om att Stockholms stad ska ge förutsättningar för individanpassade och utvecklingsinriktade insatser inom LSS, där även vägen mot studier eller arbete kan vara en del. Då behöver också det regelverk som tillämpas i praktiken vara tydligt, rättssäkert och flexibelt nog att möta olika individers behov.

Mot denna bakgrund vill vi ställa följande frågor till socialförvaltningen:

1. Har staden idag någon gemensam vägledning eller praxis för hur personer inom daglig verksamhet enligt LSS kan kombinera sin insats med deltidsstudier, exempelvis på Komvux?
2. Hur ser socialförvaltningen på möjligheten att i vissa fall använda deltidsstudier som ett led i rehabiliterande och utvecklande insatser inom daglig verksamhet?
3. Finns det anledning att ta fram stadsgemensamma riktlinjer för hur sådana upplägg kan tillämpas, i samverkan med Försäkringskassan där det är aktuellt?

Skrivelse angående socialtjänstens ansvar vid skolfrånvaro

Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M) och Maurice Forslund (KD)

Vi ser med oro på förändringar i socialtjänstens hantering av elever med omfattande skolfrånvaro. Från flera skolbesök i olika stadsdelar har vi nu fått till oss att det tidigare var rutin att inleda en utredning vid hög frånvaro, men idag krävs ytterligare faktorer – såsom indikationer på umgänge med kriminella eller andra sociala problem – för att en utredning ska inledas. Detta innebär att frånvaro i sig inte längre är ett tillräckligt skäl för socialtjänstens ingripande, vilket riskerar att fördröja eller förhindra stöd till barn i utsatta situationer.

Det har också framkommit att socialtjänsten i mindre utsträckning inleder utredningar när skolans skolsociala team (SST) redan är involverade. Vidare framkommer att det ibland är otydligt för både personal och vårdnadshavare vem som ansvarar för olika delar av de stödinsatser som erbjuds, såsom familjebehandling eller kontaktperson. I vissa fall avslutas SST Plus-insatser på begäran av vårdnadshavare, vilket kan påverka elevens tillgång till stöd. SST:s roll under socialtjänstens utredning tycks dessutom begränsad till enbart informationsinhämtning – deras insyn och delaktighet i utformandet av faktiska insatser verkar vara mycket begränsad.

Vi vill mot denna bakgrund ställa följande frågor:

1. Hur ser förvaltningen på förändringen att skolfrånvaro i sig inte längre leder till en utredning? Hur säkerställs att elever i behov av stöd inte faller mellan stolarna?
2. Hur påverkas socialtjänstens bedömning av att skolans skolsociala team (SST) är involverade? Riskerar detta att minska andra insatser till elever med hög frånvaro?
3. Vilka åtgärder vidtas för att öka kontinuiteten i samarbetet med skolorna?
4. Hur arbetar socialförvaltningen med att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan socialtjänsten, skolan och SST i de fall där flera aktörer är involverade?
5. På vilket sätt tillvaratas SST:s kunskap under en utredning, och hur kan deras perspektiv bättre bidra till valet av insats i samband med utredning?

Skrivelse angående häktade ungdomar

Andrea Hedin m.fl. (M)

Under den senaste tiden har det skett en dramatisk ökning av alltfler barn/ungdomar, som sitter inlåsta på landets vuxenhäkten i åldrarna 15–17 år, ett rekordår. I snitt har det varje dag suttit 123 barn inlåsta i landets samtliga häkten. Tidigare har det ej varit vanligt med häktade barn/ungdomar på detta sätt då det krävs riktigt grov brottslighet för att komma ifråga för en häktning.

Numer har dock skett en kraftig ökning av riktigt grova och allvarliga brott ute i samhället, vilket medfört att vi också ser så många barn/ungdomar i häkte. Barnen är misstänkta för mycket allvarliga brott, som t.ex. vapenbrott, mord och mordförsök. Vi känner också till att stor rekrytering av ungdomar för dessa brott oftast sker i stor omfattning via nätet. I slutet av 2024 fanns i Kronobergshäktet i Stockholm 20 barn i häkte enligt inslag i SVT nyheter 14 november 2024.

Alltfler barn häktas även under längre tid än de 3 månader, som gäller enligt en ny lag, som trädde ikraft i juli 2021. Detta beror också på att brotten, som begåtts tillhör den grävsta brottsligheten, varför häktningstiden också riskerar bli längre.

Frågor:

- Vilken kunskap kan socialtjänsten få från kriminalvården kring de häktade barnen och deras mående?
- Hur vanligt är det att socialtjänsten har kännedom om de häktade barnen sedan tidigare?
- Vilka ev. tidigare insatser från socialtjänsten har varit vanligt förekommande där insatser skett?

- Förekommer det att socialtjänsten sedan tidigare inte alls har kunskap om barn som befinner sig i häkte?
- Är det känt hur många Stockholmsungdomar, som finns på häkte och i vilka åldrar under maj 2025?
- Hur ser samverkan/ansvar ut mellan kriminalvård, socialtjänst och föräldrar under häktetid och efter avslut?
- Hur ser skolundervisningen ut för skolpliktiga barn under häktetiden?
- Får ungdomar med psykiska- och missbruksproblem adekvat hjälp med insatser från sjukvården och finns resultat från dessa insatser?

Remisser och yttranden

§ 5

Remiss av Förskola i Stockholm 2024 - Samlad rapport för förskola i Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/481
SOF 2025/331

Beslut

- Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Förskolenämnden har i uppdrag från kommunfullmäktige att årligen ta fram en förskolerapport. Syftet med rapporten är att ge en stadsövergripande bild av kvaliteten i både fristående och kommunal förskola i Stockholms stad 2024. Rapporten presenterar statistik som ger en generell överblick över förskolans förutsättningar så som organisation och styrning, resursfördelning, antal förskolor och barn samt andel förskollärare. Rapporten lyfter fram förskolans viktiga roll när det gäller barns rätt till trygghet och betonar förskolans kompensatoriska uppdrag, vikten av samverkan med andra aktörer samt noterar att orosanmälningar från förskolan är relativt få. Förskolerapporten lyfter också att en bättre analys av statistiken gällande orosanmälningar är viktig.

Socialförvaltningen instämmer i att det är viktigt att förstärka och utveckla samverkan mellan förskola och socialtjänst.

Socialförvaltningen delar uppfattningen att förskolans personal kan behöva mer utbildning och stöd relaterat till barn som far illa eller riskerar att fara illa. Socialförvaltningen anser också att det finns ett behov av att utveckla metoder för att samla in och analysera statistik kring orosanmälningar.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Hanna Egeltoft m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M) och Kristin Jacobsson (C) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Tapani Juntunen (SD) yrkade

1. att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut,
2. att det genomförs en systematisk analys för att identifiera vilka förskolor som har utmaningar kopplade till personalens svenskkunskaper,
3. att centrala riktlinjer tas fram för hur bedömning av behovet av språkstöd ska ske., samt
4. att därutöver anföra följande:

Förskolerapporten visar återigen att det finns ett omfattande behov av att stärka personalens kompetens i svenska inom förskolan. Sverigedemokraterna anser att ojämlika förutsättningar för språkutveckling utgör det största hindret för en likvärdig utbildning. Vi ser med stor oro på de negativa konsekvenser som bristande språkkunskaper hos förskolepersonalen kan medföra för barns lärande och framtida möjligheter.

Särskilt allvarligt är detta i stadsdelar som Järva och Skärholmen, där andelen barn med annat modersmål än svenska är högst, samtidigt som inskrivningsgraden i förskolan är låg. För att säkerställa att alla barn får tillgång till en likvärdig utbildning måste inskrivningsgraden i dessa områden öka och tillgången till språkutvecklande miljöer stärkas.

Vi konstaterar att det i nuläget saknas tydliga och enhetliga kriterier för att bedöma behovet av språkstärkande insatser hos personalen. Bedömningen baseras idag på rektorers eller biträdande rektorers subjektiva uppfattningar, vilket innebär en risk för godtycke, felbedömningar och uteblivna insatser. En sådan ordning riskerar att underminera både arbetsmiljö och kvalitet i undervisningen.

Vidare framgår det av rapporten att det, med undantag för Skärholmen, inte går att påvisa några tydliga förbättringar i undervisningens kvalitet efter genomförda språkstärkande insatser. Det är särskilt oroande att det finns medarbetare som enligt rapporten är i behov av grundläggande utbildning i svenska. Förskoleförvaltningen påpekar också att effekterna av de genomförda insatserna generellt sett är svåra att koppla till förbättringar i verksamheten. Detta tyder på att de insatser som hittills genomförts inte har varit tillräckliga och måste betraktas som ett misslyckande.

Mot bakgrund av detta anser Sverigedemokraterna att mer kraftfulla åtgärder är nödvändiga. Vi har därför föreslagit att ett språktest införs vid nyrekrytering till förskolan samt att deltagande i språkstärkande insatser görs obligatoriskt för medarbetare som bedöms ha behov av detta.

Vi förordar vidare att staden genomför en systematisk analys av vilka förskolor som har utmaningar kopplade till personalens svenskkunskaper. Detta för att mer träffsäkert kunna rikta insatser dit de gör störst nytta. Dessutom bör centrala riktlinjer tas fram för hur behovet av språkstöd ska bedömas, i syfte att säkerställa likvärdighet och rättssäkerhet i processen.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Tapani Juntunen (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Förskolerapporten är ett viktigt underlag för att kunna följa upp utvecklingen inom stadens förskolor, och arbetet för att höja kvaliteten på Stockholms förskolor. Nedan lyfter vi några frågor som vi tycker är särskilt viktiga att fokusera på framöver.

Systematiskt kvalitetsarbete

Tack vare att vi nu har en förskolenämnd har ett arbete för att säkra kvalitetsuppföljningen i de kommunala förskolorna nu kunnat påbörjas. Årets rapport visar tyvärr att det är en lång väg att gå innan vi har ett enhetligt och likvärdigt systematiskt kvalitetsarbete över hela staden. Detta arbete måste intensifieras.

Inskrivningsgrad och närvaro i förskolan

Förskolenämnden måste arbeta för att närvaron i förskolan av barn i områden där den är låg blir bättre. Här behöver arbetet med att utveckla och kvalitetssäkra metoder stärkas. Informationsinsatser för ökad närvaro i förskolan består ofta av brevutskick, men erfarenheten visar att relationsbyggande arbete och långsiktig samverkan mellan aktörer som möter familjer är mer framgångsrika.

Det är också viktigt att staden får en tydligare bild av närvaron i förskolan. Hög och kontinuerlig frånvaro påverkar kontinuiteten i barns utbildning och kan ge negativa konsekvenser, inte minst gällande den språkliga utvecklingen. Tack vare det gemensamma

närvarosystemet finns nu en möjlighet att göra nödvändiga uppföljningar.

Vi vill lyfta vikten av att framöver analysera mer i detalj vad som är framgångsrika åtgärder för att öka både inskrivningsgrad och närvaro, och säkerställa att det sker ett meningsfullt utbyte kring "best practices" mellan stadsdelarna.

Insatser för att stärka barns språkutveckling i svenska och för flerspråkighet

Personalens kunskaper i svenska språket är en avgörande faktor för undervisning av hög kvalitet. Satsningar på kompetensutveckling i svenska språket för medarbetarna har genomförts i nästan alla stadsdelsområden. Dock går det inte att redovisa faktiska effekter på undervisningen med barnen.

Liberalerna menar att det är alarmerande att efter alla dessa år med olika insatser för att öka personalens kunskaper i svenska språket så har det fortfarande inte ordentligt utvärderats vilka insatser som är effektiva och vilka som inte är det. Inför kommande år behöver detta göras för att säkerställa att kvaliteten i våra förskolor höjs.

Likaså behöver återkopplingen från kartläggningen Hitta språket utvecklas till att bli mer likvärdig i alla stadsdelsområden och ge en mer heltäckande bild av barnens språkliga utveckling.

Orosanmälningar och samverkan med socialtjänsten

Förskolan står för en bråkdel av orosanmälningarna, och rutinerna varierar över staden. Det är ett underbetyg när det samtidigt råder stor enighet om att många barns problembeteende varit välkända ända sen förskolan.

Under 2024 var förskolan uppgiftslämnare för 2,4 procent av det totala antalet orosanmälningar sett till staden som helhet. Sett till stadsdelsområdena finns det en variation i motsvarande siffra, från 1,4 procent i Järva till 3,5 procent i Bromma. Det är oroande att tre stadsdelar - Enskede-Årsta-Vantör, Norra innerstaden samt Skärholmen - hade ett minskat antal orosanmälningar 2024 i jämförelse med 2023.

Det behöver ske en förändring i arbetssätt för att tidigt bryta problematiska beteenden innan de utvecklas till allvarigare sociala problem och/eller kriminalitet, något som också framgår av den nya socialtjänstlagen och av revisorernas rapport om orosanmälningar i förskolan.

Staden genomförde under föregående mandatperiod genomlysningen "Rätt stöd i rätt tid" och det är beklagligt att den

rödgröna majoriteten inte gått vidare med några konkreta åtgärder för att öka förskolors benägenhet att göra orosanmälan.

Vi Liberaler vill se en mer enhetlig hantering av orosanmälningar där rutiner för både anmälan och återkoppling tydliggörs, så att inga barn faller mellan stolarna. Även skyddsrutiner för personalen behöver förtydligas.

Vi ser också att det finns ytterligare möjligheter att fördjupa och utveckla samverkan mellan förskola och andra myndigheter, särskilt socialtjänst och socialförvaltning. Det är avgörande att tidiga insatser får genomslag och att samverkan sker på ett strukturerat och effektivt sätt i hela staden.

Personalens utbildningsnivå och förutsättningar för uppdraget

Den genomsnittliga personaltätheten 2023 var i Stockholm 4,9 barn per heltidstjänst i både kommunal och fristående förskola, vilket var något lägre än genomsnittet för riket. Däremot har Stockholm stad ungefär tio procent färre förskollärare med förskollärarexamen eller förskollärarlegitimation jämfört med resten av landet.

Sedan 2023 har andelen legitimerade förskollärare ökat för både förskolor i kommunal och enskild regi. Fristående förskolor hade den högsta genomsnittliga ökningen per stadsdelsområde (+1,2 procentenheter), där andelen ökade från 28,7 procent 2023 till 29,9 procent 2024. Det är positivt, och är en utveckling som behöver fortsätta. Barnen i Stockholms förskolor bör ha minst lika välutbildad personal som i resten av landet.

Att personalen har hög utbildningsnivå är särskilt viktigt i stadens utsatta områden. Trots detta syns inga tydliga mönster mellan socioekonomiskt index och andel legitimerade förskollärare i respektive stadsdelsområde. Liberalerna menar därför att det behövs insatser för att öka antalet legitimerade förskollärare i utsatta områden.

Siffrorna ovan belyser vikten av att förskoleförvaltningen framöver arbetar än mer intensivt med att säkra kompetensförsörjningen. Arbetsmiljö och löner behövs ses över, karriärvägar stärkas och fortbildning erbjudas för att öka arbetslagens kompetens. Vi behöver med andra ord prioritera professionell utveckling och kompetent ledarskap i ett förtroendefullt arbetsklimat.

Vi noterar att antal barn per legitimerad förskollärare i kommunal verksamhet är högst i Skärholmen. Här ser vi att majoriteten behöver förstärka arbetet också i Söderort, så att det inte blir ett för ensidigt fokus på insatser på Järva. Vi ser också att antalet barn per förskollärare i fristående verksamheter är alarmerande hög i

fristående verksamheter, och menar att tillsynen bör bli mer riskbaserad skärpas i de verksamheter där man misstänker låg kvalitet.

Skillnader i beslut om tilläggsbelopp

Vi oroas över de skillnader i förfarandet kring beslut om tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd som framkommer i rapporten. Det handlar dels om skillnader i den process som sker innan ansökan om tilläggsbelopp, dels om skillnader i bedömningsgrunder. Vi menar att gemensamma bedömningsgrunder för staden bör tas fram och kompletteras med utbildningsinsatser. På så sätt kan likvärdigheten öka och barn i hela staden få rätt till samma stöd.

Slutligen vill vi välkomna att årets rapport åter inkluderar tabeller med statistik från de olika stadsdelarna. Det är ett viktigt verktyg för politikerna i förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och kommunfullmäktige att bilda sig en egen uppfattning av hur situationen är i stadens förskolor och dra slutsatser inför det fortsatta arbetet.

Särskilt uttalande

Andrea Hedin m.fl. (M) lämnade ett särskilt uttalande:

I förskolan läggs grunden för vidare språkkunskaper som påverkar barnens förutsättningar genom hela deras skolgång. Tyvärr ser vi alltför många barn börja förskoleklass utan tillräckliga språkkunskaper i svenska, vilket skapar hinder för deras fortsatta lärande och skolans kompensatoriska uppdrag. Därför är det viktigt att säkerställa en hög nivå av språklig kompetens bland förskolepersonalen. Andra kommuner går nu före Stockholm i denna fråga och det finns ett tydligt fackligt stöd. Moderaterna har föreslagit språktest för förskolepersonal men som inte hör sammats. Personalens språkkunskaper påverkar inte bara barnens språk- och kunskapsutveckling, utan är viktiga för en god kvalitet i hela förskolans verksamhet. Bristande språkkunskaper kan leda till missförstånd och försvåra samverkan mellan förskolan och exempelvis socialtjänsten vilket kan påverka barnens trygghet negativt.

Att upptäcka barn som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck är en viktig uppgift redan i förskolan. En förutsättning för att personalen ska kunna hjälpa dessa barn är att någon på skolan ser och förstår barnets livssituation, utsatthet och behov. Det är därför nödvändigt att förskolans-, skolans och fritidsverksamhetens personal har en grundkunskap om vad hedersrelaterat våld och förtryck innebär och på vilket sätt det kan ta sig uttryck. Rapporten om förskolan i Stockholm 2024 vittnar om att det är vanligt

förekommande att förskolepersonalen inte har kunskap om vad anmälningsskyldigheten innebär och att förskolan har bristfälliga rutiner för orosanmälan till socialtjänsten. Här finns ett angeläget och viktigt utvecklingsarbete att fortsätta att göra.

Vi ser allvarligt på de rapporterade skillnaderna mellan stadsdelar i definitioner och vilka resurser som olika behov hos barnen medför. Förskolan i Stockholm är inte likvärdig mellan stadsdelar och när antalet barn med NPF diagnoser ökar är det viktigt och brådskande att Stockholm får stadsgemensamma bedömningsgrunder för barn i behov av särskilt stöd, något vi i Moderaterna också har drivit. Det är i grunden bra att barn får sina diagnoser tidigt, så de kan få det stöd de har rätt till, för att få rätt möjligheter inför skolstart. Det kräver mycket tid och engagemang från personalen att både lära sig hur man undervisar barn med olika diagnoser, samt ta sig tiden att jobba med barnen både enskilt och i mindre grupp.

Oavsett skolform är närvaro en viktig faktor för barnens utveckling. Utmaningarna som stadsdelarna ser kring att identifiera vilka barn är folkbokförda i stadsdelen men som vistas någon annanstans eller i utlandet kommer vi att följa framgent och anser att samtliga stadsdelar ska börja systematiskt följa barns frånvaro från förskolan.

Särskilt uttalande

Kristin Jacobsson (C) lämnade ett särskilt uttalande:

En trygg och god start i livet är avgörande för varje barns framtida möjligheter. Förskolan spelar en central roll i att upptäcka utsatthet i ett tidigt skede och att säkerställa att barn får det stöd de behöver. Samtidigt vet vi att alltför många barn växer upp i svåra livssituationer som kräver särskilt stöd från samhället.

Rapporten om förskolan i Stockholm 2024 visar att kunskapen om anmälningsskyldigheten till socialtjänsten brister på många håll. Det finns rutiner för orosanmälningar, men de följs inte alltid eller utvärderas inte tillräckligt. Det är ett allvarligt systemfel. Alla barn har rätt till skydd och vuxnas osäkerhet eller rädsla får aldrig bli ett hinder för att agera.

Vi vet att förskolepersonal ofta har en nära relation till barnens vårdnadshavare, och att det kan skapa svåra lojalitetskonflikter. Därför måste staden säkerställa att personalen har tillräckligt stöd, både i kunskap och i praktisk tillämpning. Vi har därför föreslagit att socialtjänsten knyts närmare förskolorna, till exempel genom att specifika socionomer tilldelas förskoleområden för rådgivning och samarbete. Men det behövs också en obligatorisk

kompetensutbildning för samtliga medarbetare i förskolan kring när, hur och varför en orosanmälan ska göras, samt vad som händer efteråt. Utöver detta är det av stor vikt att säkerställa att anmälningar kan ske utan rädsla för repressalier. Det ska vara tryggt för all personal att agera i barnets bästa intresse, även i situationer där det finns oro för konsekvenser.

Vi ser också med fortsatt oro på de växande skillnaderna i bedömning av tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd. Det är missvisande att hänvisa till minskat barnantal som orsak till fler avslag. En granskning visar att andelen beviljade ansökningar har sjunkit markant: 70,56 % beviljades 2022, 53,35 % under 2023 och endast 50 % hittills under 2024. Denna utveckling är oroande och pekar på en förändrad bedömningspraxis snarare än demografiska faktorer. Alla barn i Stockholms stad har rätt till nödvändigt stöd, oavsett förskola, och det är vårt ansvar att säkerställa att inga barn lämnas utan hjälp.

Handlingar i ärendet

4. SOF 2025/331-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Förskola i Stockholm 2024 - Samlad rapport för förskola i Stockholms stad
5. SOF 2025/331-1.2 Bilaga - Förskola i Stockholm 2024

§ 6**Remiss av En effektivare organisering av mindre myndigheter – analys och förslag****Svar på remiss från kommunstyrelsen – Dnr 2025/526**

SOF 2025/347

Beslut

- Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen beslutade den 14 september 2023 att en särskild utredare ska analysera de mindre myndigheternas verksamhet, uppgifter och organisering. Uppdraget syftar till att utredningen utifrån analys och behov ska föreslå vilka myndigheter eller delar av myndigheters verksamheter som bör avvecklas samt till vilken eller vilka myndigheter som eventuellt kvarvarande uppgifter ska överföras. Regeringen beslutade i tilläggsdirektiv den 8 februari 2024 att uppdraget även skulle omfatta att analysera hur behovet av analys och utvärdering av statlig och annan offentlig verksamhet av stora reformer kan tillgodoses genom att de befintliga analys- och utvärderingsmyndigheterna kan samlas i färre myndigheter. Totalt 50 myndigheter har ingått i utredningens uppdrag, 34 mindre myndigheter samt 16 analys- och utvärderingsmyndigheter.

Förslagen innebär bland annat att elva mindre myndigheter ska avvecklas, nio myndigheters uppgifter och verksamhet överförs till och inordnas i annan myndighet. Utredningen föreslår även att vissa uppgifter överförs från sju myndigheter till andra myndigheter. Vidare innebär förslagen ett breddat uppdrag för Statskontoret och Upphandlingsmyndigheten samt förslag om en översyn av organisationsstrukturen för myndigheter med uppgifter rörande mänskliga rättigheter. Som ett första steg i översynen förslås att Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds (MFoF) uppgifter inordnas i Socialstyrelsens.

Socialförvaltningen lämnar synpunkter avseende de delar av utredningens förslag som bedöms relevanta utifrån förvaltningens verksamhetsområden och lämnar övriga delar utan kommentarer. Förvaltningen delar utredningens uppfattning om att en inordning av MFoFs uppgifter i Socialstyrelsens verksamhet kan öka möjligheterna till ett mer samordnat och effektivt arbete inom flera viktiga områden och ställer sig bakom utredningens förslag att MFoF inordnas i Socialstyrelsen.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

6. SOF 2025/347-2 Tjänsteutlåtande - Remiss om En effektivare organisering av mindre myndigheter - analys och förslag
7. SOF 2025/347-1.1 Remiss - En effektivare organisering av mindre myndigheter - analys och förslag

Beslutsärenden

§ 7

Tertialrapport 1 2025 för Socialnämnden

SOF 2025/317

Beslut

- Socialnämnden godkänner tertialrapport 1, inklusive bilagor, per den 30 april 2025.
- Socialnämnden ansöker hos kommunstyrelsen om 255 000 kronor i kompetensutvecklingsmedel, se bilaga Kompetensutvecklingssatsningen Gruppledare ansökan.
- Socialnämnden ansöker hos kommunstyrelsen om 255 000 kronor i kompetensutvecklingsmedel, se bilaga Kompetensutvecklingssatsningen LAB ansökan.
- Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden och övriga nämnder och bolag i Stockholms stad gör årligen en sammanställning och analys av nämndens prognos utifrån perioden januari till och med april, mot budget och verksamhetens mål.

Socialnämnden följer upp prognoser som bidrar till måluppfyllelse för kommunfullmäktiges inriktningsmål:

- Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
- Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
- Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.

Efter respektive nämnds beslut om tertialrapport 1 i maj/juni går stadens samlade rapport till kommunstyrelsen och fastställs i slutet av juni.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Hanna Egeltoft m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Andrea Hedin m.fl. (M) Kristin Jacobsson (C) och Tapani Juntunen (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Jan Jönsson (L) yrkade

1. att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut,
2. att uppdra åt förvaltningen att återkomma med föreslagna åtgärder i enlighet med vad som nedan anförts, samt
3. att därutöver anför följande:

Det är positivt att socialnämnden bedöms nå sina inriktningsmål och att flera viktiga utvecklingsarbeten fortsatt ligger pågående. Men trots detta lämnar rapporten flera avgörande frågor utan tillräcklig belysning, särskilt när det gäller barn och unga i samhällsvård samt personer med funktionsnedsättning. Det väcker frågor om prioriteringarna hos den rödgröna majoriteten.

Staden placerar varje år ett stort antal barn, men det redovisas fortfarande inte hur det faktiskt går för dem i skolan. Inte heller följs deras hälsa eller tandhälsa upp. Det här är inte nytt – Liberalerna har vid upprepade tillfällen lyft behovet av systematisk uppföljning för placerade barn. Vi saknar dock fortfarande tydliga besked om hur det arbetet ska stärkas. Mot bakgrund av Socialstyrelsens statistik, som visar att barn i samhällsvård fortsatt har mycket sämre skolresultat än andra barn och dessutom står för en oroande andel av rapporterade suicidförsök, är det svårt att förstå varför detta inte är ett prioriterat utvecklingsområde.

Vi ser också att eftervården för barn som omhändertagits fortfarande lämnas utanför den övergripande uppföljningen. Hur det går för unga efter avslutad placering – med boende, utbildning och psykisk hälsa – följs inte på ett samlat sätt. Det är en allvarlig brist, särskilt när vi vet att många unga lämnar vården utan gymnasieexamen eller fast bostad.

Kostnaderna för placeringar fortsätter dessutom att öka, samtidigt som flera stadsdelar har svårt att bära utgifterna. Det gör det extra angeläget att få en samlad bild av omfattning, kostnadsutveckling och vilka resultat som uppnås. Inte minst hade det varit värdefullt att få mer information om antalet återplaceringar och hur dessa följs upp – eftersom just bristande långsiktig effekt ofta är en kritik som riktats mot nuvarande system.

Vi noterar att rapporten lyfter flera hälsofrämjande initiativ för personer med funktionsnedsättning, men saknar ett tydligare fokus på otrygghet och brottsutsatthet. Det är anmärkningsvärt, inte minst eftersom personer med funktionsnedsättning är överrepresenterade som brottsoffer. Enligt Brå:s rapport "Utsatthet för brott bland personer med funktionsnedsättning" (2021) uppger 34 procent av personer med funktionsnedsättning att de utsatts för brott mot enskild person, jämfört med 21 procent i övriga befolkningen. Särskilt unga kvinnor är hårt drabbade av sexualbrott. Trots detta

är brottsutsatthet inte ett prioriterat område i den rödgröna majoritetens arbete, vilket vi menar behöver förändras.

Vi hade gärna sett en mer nyanserad bild av socialtjänstens samverkan med förskola och skola. Flera utvecklingsinsatser är positiva, men från skolor och elevhälsa lyfts återkommande att närvaron från socialtjänsten i komplexa skolfrånvarosituationer brister.

Även insatser för unga HBTQI-personer lyser i stort med sin frånvaro i rapporten. Det är inte tillräckligt att bara omnämna målgruppen i allmänna skrivningar, särskilt när vi vet att unga i HBTQI-personer löper högre risk att utsättas för våld, mobbning och psykisk ohälsa.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Jan Jönsson (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Särskilt uttalande

Andrea Hedin m.fl. (M) lämnade ett särskilt uttalande:

Socialnämndens första tertialrapport för 2025 presenteras i en tid där larmrapporterna i medierapporteringen om det ansträngda läget i de lokala socialtjänsterna i stadsdelarna haglar tätt. Det ansträngda, och ibland allvarliga, läget bekräftas i sin tur återkommande i stadsrevisionens arbete och deras granskningar av stadens sociala arbete. Vi vet att tidsgränserna för handläggning av individärenden återkommande överskrids. Vi vet att individer vars vårdnadshavare tackar nej till socialtjänstens insatser och stöd inte följs upp. Slutligen vet vi också att en av fem orosanmälningar gällande 0-12 åringar inte ledde till utredning efter en förhandsbedömning, trots att det fanns kvarstående frågor och borde ha föranlett utredning omedelbart.

Allt fler unga barn är involverade i tung kriminalitet och utgör en allt större del av den organiserade brottsligheten. Samtidigt konstateras det gång på gång att förebyggande åtgärder hade behövt sättas in tidigare, tyvärr ser vi att det förebyggande arbetet i Stockholm återkommande åsidosätts. Nu när en ny socialtjänstlag ska implementeras 2025 finns möjligheten att bryta destruktiva

mönster tidigare men då krävs ett politiskt ledarskap centralt i staden och lokalt i stadsdelarna för att vända utvecklingen. Vi kan tyvärr bara konstatera att det ledarskapet lyser med sin frånvaro under detta socialdemokratiska styre.

Ersättaryttrande

Maurice Forslund (KD) lämnade ett ersättaryttrande:

Det är positivt att socialförvaltningen bedömer att man kommer uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål under året, även om de problem som socialtjänsten dagligen ställs inför, t.ex. när det gäller rekrytering till organiserad brottslighet, visar på att den verkliga situationen inte är bekymmersfri och att den nuvarande målstrukturens förmåga att styra rätt därmed kan sättas i fråga.

Kristdemokraterna noterar därtill att kostnaderna för placeringar fortsätter att öka. Denna utveckling måste analyseras för att kunna gå till botten med hur det ökade behovet ser ut, vilka resultat som uppnås, om det finns en omotiverad kostnadsutveckling som måste stävjas, och hur utvecklingen ska mötas långsiktigt.

Handlingar i ärendet

8. SOF 2025/317-1 Tertialrapport 1 2025 för Socialnämnden
9. SOF 2025/317-1.1 Bilaga 1 - Blankettset_SoN T1 2025
10. SOF 2025/317-1.2 Bilaga 2 -
Kompetensutvecklingssatsningen Gruppledare ansökan
11. SOF 2025/317-1.3 Bilaga 3 -
Kompetensutvecklingssatsningen LAB ansökan

§ 8**Boendeplan SoL och LSS 2025–2035****Bostäder med särskild service SoL och LSS och
stödboend**

SOF 2025/312

Beslut

- Socialnämnden godkänner boendeplanen 2025–2035.
- Socialnämnden överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen har i samarbete med stadsdelsförvaltningarna sammanställt en kommunövergripande boendeplan 2025–2035. Boendeplanen följer utvecklingen av bostäder med särskild service SoL och LSS samt stödboende i staden och lyfter fram synpunkter och förslag till beslut. Med hjälp av den stadsövergripande boendeplanen kan Stockholms stad öka möjligheterna att bättre planera och tillgodose alla brukares behov och önskemål vad gäller bostäder med särskild service och stödboende.

Boendeplanen utgår från Swecos prognos över behovet av bostad med särskild service samt från stadsdelsregionernas boendeplaner. Stadsdelsförvaltningarna är indelade i fyra geografiska områden Innerstaden, Västerort, Västra Söderort, Östra Söderort som arbetar fram en boendeplan per stadsdelsregion. Varje stadsdelsnämnd har godkänt den del av boendeplanen som berör respektive stadsdelsnämnd.

Det totala underskott i nybyggnation av bostäder med särskild service enligt LSS och SoL samt stödboende som har funnits under lång tid bedöms kvarstå under de kommande åren till följd av långa byggprocesser och ett osäkert prognosläge.

I Stockholms stad drivs merparten av alla bostäder med särskild service för vuxna samt stödboende i egen regi. Av sammanlagt 234 boenden (1783 lägenheter) drivs 38 boenden (362 lägenheter) på entreprenad och nio boenden (79 lägenheter) i privat regi. Inom bostad med särskild service för barn och unga drivs alla boenden i privat regi inom valfrihetsystemet.

Förvaltningen har sedan tidigare iakttagit några förbättringsåtgärder som sammantaget skulle kunna öka platstillgången i bostad med särskild service vilka sammanfattas nedan:

- Verka för att utbyggnaden av bostäder med särskild service och stödboende fortsätter.

- Genomföra en översyn av avtalsform för insatsen bostad med särskild service
- Inrätta profilboende inom bostad med särskild service

Yrkande

Alexander Ojanne m.fl. (S), Hanna Egeltoft m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Jan Jönsson (L), och Kristin Jacobsson (C) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Yrkande

Andrea Hedin m.fl. (M) yrkade

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut, samt
2. att därutöver anföra följande:

Tillgången till bostäder med särskild service för de personer som är i behov av samhällets stöd är viktigt bland annat för att bidra till deras personliga integritet. En trygg bostad och en dörr att stänga om sig är i grunden en mänsklig rättighet. Vi ser positivt på att socialförvaltningen utvecklas och förbättras i sitt ansvar för beställningar av dessa bostäder men känner fortsatt en oro kring att underskottet av bostäder kommer att kvarstå även enligt denna prognos och planering. Merparten av alla bostäder med särskild service drivs idag i egen regi samtidigt som det finns resursstarka aktörer i den privata sfären som har möjlighet att bidra till att utveckla den sociala infrastrukturen i Stockholm. Det är angeläget att förvaltningen tillsammans med andra berörda förvaltningar aktivt strävar efter att öka andelen bostäder med särskild service som tillkommer genom privata investeringar och att detta inkluderas i kommande arbeten med boendeplanen.

Yrkande

Tapani Juntunen (SD) yrkade

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut, samt
2. att därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna ser positivt på att en långsiktig planering för bostäder med särskild service nu presenteras. Det är avgörande att staden kan möta behoven hos personer med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa. Samtidigt behöver flera väsentliga brister i boendeplanen adresseras.

Trots prognoser och planerade byggprojekt väntas det kvarstående underskottet inte vara löst inom överskådlig tid. Enligt planen skulle endast åtta procent av behovet vara täckt till år 2035 om samtliga projekt i genomförs. Det är en tydlig signal om att det

kommunövergripande arbetet inte fungerar tillräckligt effektivt och ansvarsfördelningen måste bli tydligare.

Kostnaderna för individuella avtal fortsätter att öka kraftigt, samtidigt som det saknas garanti för att dessa boenden håller tillräcklig kvalitet. Fler placeringar bör ske inom valfrihetssystemet eller i stadens egen regi, där kontrollen är större och ersättningen mer förutsägbar. En ökad andel individuella lösningar är inte långsiktigt hållbart.

Vi vill även belysa det faktum att samtliga boenden för barn och unga inom LSS drivs i privat regi. Detta behöver inte nödvändigtvis vara negativt men det förutsätter ett boende av hög kvalitet. Eftersom detta är en mycket sårbar målgrupp krävs tydlig kravställning i upphandlingen samt återkommande kontroller av kvaliteten och personalens kompetens och lämplighet. Vi lyfter även vikten av att säkerställa att tillräckligt antal boenden säkerställs inom kommunen så att dessa barn och unga kan bo kvar i det område som de har en anknytning till.

Avslutningsvis saknas ett helhetsgrepp om äldre personer med funktionsnedsättning som bor kvar i bostad med särskild service. Ansvar övergår formellt till äldreomsorgen, men många bor kvar inom LSS/SoL utan att det avspeglas i planeringen. Detta riskerar att skapa glapp i insatser och underminerar principen om tryggt kvarboende.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Andrea Hedin m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Tapani Juntunen (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Ersättaryttrande

Maurice Forslund (KD) lämnade ett ersättaryttrande:

Kristdemokraterna ser med allvar på den fortlöpande brist på platser som finns för bostäder med särskild service och stödboenden. Vi delar förvaltningens bild av att det behöver tillskapas fler boendeplatser både inom befintliga fastigheter och

genom nyproduktion. Inte minst för att stävja de kostnader som följer av de dyrare avtal som ingås utanför valfrihetssystemet, till följd av det kroniska och stora underskottet av platser i egen regi och inom LOV. Stockholm måste vara en stad där även de med särskilda behov kan bo och få god och ändamålsenlig omsorg.

Handlingar i ärendet

12. SOF 2025/312-6 Tjänsteutlåtande - Boendeplanen SoL och LSS 2025-2035
13. SOF 2025/312-6.1 Bilaga 1 - Boendeplan SoL och LSS samt stödboende 2025-2035
14. SOF 2025/312-6.2 Bilaga 2 - Bakgrund och definitioner

§ 9**Socialtjänstrapport 2024****En beskrivning av socialtjänsten i Stockholms stad**

SOF 2025/359

Beslut

- Socialnämnden godkänner förvaltningens Socialtjänstrapport 2024.
- Ärendet överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna.

Sammanfattning av ärendet

Den sextonde upplagan av Socialtjänstrapporten har tagits fram av socialnämnden. Rapporten syftar till att beskriva tillståndet inom Stockholms stads socialtjänst och hur socialtjänsten utvecklats över tid utifrån tillgänglig statistik. Rapporten är också ett verktyg i arbetet för likställighet inom stadens socialtjänst.

Förvaltningen har samlat in och sammanställt statistikuppgifter och annan relevant information för följande områden inom stadens socialtjänst: ekonomiskt bistånd, barn och unga, familjerätt, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, missbruk och beroende, hemlöshet, socialpsykiatri och funktionsnedsättning. Om brukarundersökningar har genomförts under det gångna året beskrivs resultaten från dessa i rapporten. Varje kapitel inleds med en sammanfattning av observerade trender inom respektive verksamhetsområde.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner Socialtjänstrapport 2024 och överlämnar ärendet för kännedom till stadsdelsnämnderna.

Särskilt uttalande

Andrea Hedin m.fl. (M) lämnade ett särskilt uttalande:

De senaste årens samhällsutveckling har inneburit att allt fler barn placeras i institutionsvård. Kvaliteten inom institutionsvården ifrågasatts gång på gång, inte sällan med rätta. En trygg och stabil uppväxt är grundläggande för att barn och unga ska kunna utvecklas till ansvarstagande vuxna. Som en konsekvens av att det förebyggande arbetet i stor utsträckning är på paus under socialdemokraternas ledning ser vi att 2000 barn och unga varit placerade under året. Motsvarande siffra för 2023 var 1900 och vi kan också konstatera att antalet anmälningar om oro för barn och unga ökade med sju procent.

Det är tydligt att Socialdemokraterna har tappat kontrollen över placeringspolitiken i Stockholm. Det syns i kostnadsutvecklingen, det syns i stadsdelarnas underskott och det syns i desperationen efter att till vilket pris öppna nya HVB-hem. Bristen på kontroll visar sig särskilt när man beslutar om ett nytt HVB-hem för gängkriminella pojkar i ett bostadsområde utan riskanalys eller annan utredning.

Det råder stor brist på engagerade personer som kan ta sig an uppdraget som familjehem och det är en prioriterad fråga för Moderaterna. Omkring fem procent av barn omhändertas någon gång under sin uppväxt och placeras i familjehem, grupphem och institutioner. Dessa barn löper ökad risk att dö i förtid, använda tunga droger, göra suicidförsök, leva i arbetslöshet och diagnostiseras med en rad fysiska och psykiska sjukdomar. Det är inte alltid lämpligt att placera unga personer med antisocialt beteende i grupp och därför är familjehemmet en nyckelfaktor för att ge fler barn och unga en trygg uppväxt.

Särskilt uttalande

Kristin Jacobsson (C) lämnade ett särskilt uttalande:

Centerpartiet vill tacka för en gedigen och viktig genomgång av socialtjänstens arbete i staden. Socialtjänstrapporten 2024 speglar många allvarliga samhällsutmaningar, men också ett fortsatt stort engagemang i våra verksamheter för att möta människor i svåra situationer.

Vi vill särskilt uppmärksamma utvecklingen när det gäller barn och unga. Trots att antalet barn i befolkningen minskar, ökar antalet orosanmälningar. Det är bra att vuxenvärlden tar sitt ansvar och anmäler oro för barn som lever i utsatthet, men vi behöver samtidigt se till att socialtjänsten har rätt förutsättningar för att möta den ökade efterfrågan av stöd och utredningar.

Samtidigt ser vi en oroande utveckling när det gäller placeringar i familjehem. Trots att familjehemsvård är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för barn som inte kan bo kvar i sitt hem, har antalet familjehemsplaceringar minskat jämfört med tidigare år. Det sker samtidigt som trycket på jourhemmen ökar. Flera stadsdelar rapporterar svårigheter att rekrytera tillräckligt många familjehem och en ökad användning av tillfälliga lösningar, såsom jourplaceringar och HVB. När dessa insatser avbryts i förtid, eller när barn återförs till destruktiva hemmiljöer utan tillräcklig uppföljning, riskerar det att leda till att barn faller mellan stolarna med långsiktiga konsekvenser för både individen och samhället.

Vi ser också med oro på att antalet ungdomar som dömts till sluten ungdomsvård har mer än fördubblats på ett år, från 13 till 31 personer. Det väcker frågor om hur vi ytterligare kan stärka det förebyggande arbetet och nå barn och unga i riskmiljöer i ett tidigare skede, men också om hur vi säkerställer att varje barn som socialtjänsten bedömer som utsatt verkligen får ett tryggt och långsiktigt boendevalternativ.

När det gäller våld i nära relationer är det positivt att fler söker stöd. Trots att fler söker stöd via stadens relationsvårdsteam har varken placeringarna på SHIS ökat, eller ansökningarna om förtur till bostadsförmedlingen. Det finns anledning att se över om stöder är tillräckligt anpassat för att möta det verkliga behovet, särskilt för kvinnor med barn som befinner sig i en akut och svår livssituation.

Rapporten innehåller inte någon samlad beskrivning av kvinnor i gängmiljöer, detta trots att allt pekar på att kvinnor har börjat få allt mer ledande roller inom den organiserade brottsligheten. Enligt polisens uppskattningar finns det omkring 500 kvinnor i kriminella nätverk i Sverige, varav cirka 120 av dessa bedöms ha ledande eller inflytelserika positioner. Kvinnor i gängkriminalitet lever ofta i en komplex och dubbel utsatthet, dels som en del av den kriminella kontexten, dels som kvinnor i en starkt patriarkatisk machostruktur. De används strategiskt av gängen för att undvika polisens radar, samtidigt är de ofta utsatta för våld i nära relation, hot, kontroll och sexuellt utnyttjande. Utifrån denna komplexitet har Centerpartiet föreslagit ett särskilt avhopparprogram riktat till kvinnor i gängkriminalitet, men vänsterstyret anser att detta inte behövs. Av socialtjänstrapporten att döma verkar det tyvärr som att kvinnor i gängmiljöer inte är värda att uppmärksamma alls.

Trots att människohandel och prostitution utgör några av de mest extrema formerna av utsatthet, är det nästan ett blankt blad i Socialtjänstrapporten 2024. Det saknas både statistik, analys och beskrivningar av stadens insatser, vilket gör det svårt att bedöma i vilken mån stöd faktiskt ges till dem som behöver. Det är särskilt bekymmersamt i ljuset av att företrädare för majoriteten nyligen uttryckt att den lagstadgade reflektionstiden på trettio dagar inte anses värd att söka, trots att den är en förutsättning för att utsatta människor ska kunna få ett tryggt boende, vård, rådgivning och skydd. Samtidigt tycks stadens arbete i hög grad vila på statligt finansierade regionkoordinatorer och civilsamhällets engagemang, utan tydlig redovisning av vad staden själv gör. Det offentliga har ett ansvar att agera, inte bara samverka. Att dessa frågor lämnas utanför en stadsövergripande lägesbild är inte bara en brist, utan en allvarlig signal om att några av de mest utsatta riskerar att förbli osynliga även i praktiken.

Centerpartiet vill se en socialtjänst som inte vänder bort blicken från de mest utsatta. Det kräver både vilja att se och mod att agera.

Särskilt uttalande

Tapani Juntunen (SD) lämnade ett särskilt uttalande:

I Socialtjänstrapporten för 2024 framgår det att det sociala området även fortsatt präglas av stora utmaningar, och vi noterar att det från föregående år har skett en generell försämring.

I socialtjänstrapporten och tjänsteutlåtandet från Socialförvaltningen betonas att syftet med rapporten är bland att belysa likvärdigheten i staden gällande det sociala arbetet. Men i förvaltningens tjänsteutlåtande finns ingen analys kring likvärdigheten, och huruvida den ökat eller minskat från föregående år. Likaså är själva rapporten också präglad av ett kommunövergripande perspektiv, förvisso delvis nedbruten på stadsdelsnivå. Men den innehåller ingen djupare analys av det likvärdiga över staden. Detta hänger ihop med vår tidigare observation, att Socialförvaltningen förvisso har ett övergripande - övervakande och observerande mandat och roll. Men att det saknas ett starkare och tydligt mandat att föreslå, och implementera åtgärder för att uppnå en högre grad av just en högre grad av likvärdighet.

Ersättaryttrande

Maurice Forslund (KD) lämnade ett ersättaryttrande:

Kristdemokraterna ser med oro på att antalet orosanmälningar fortsätter att öka enligt årets socialtjänstrapport. Antalet ungdomar som dömts till sluten ungdomsvård har också ökat kraftigt, från 13 till 31 personer på ett år. Det är tecken på att barn far illa och att samhällets skyddsnät är satt under press. Samtidigt finns svårigheter att rekrytera tillräckligt många familjehem, med följderna att fler placeras i kortsiktiga lösningar som jourhem och HVB. Det förebyggande arbetet mot barn och unga i riskzon behöver prioriteras, och barn och unga som placeras behöver få långsiktiga boendelösningar. Vänsterstyret måste stärka utredningskapaciteten och säkerställa att varje anmälan hanteras skyndsamt och rättssäkert. Barnens trygghet måste värnas och komma i första rum.

Handlingar i ärendet

- 15. SOF 2025/359-1 Tjänsteutlåtande - Socialtjänstrapport 2024
- en beskrivning av socialtjänsten i Stockholms stad
- 16. SOF 2025/359-1.1 Bilaga 1 - Socialtjänstrapport 2024

§ 10**Uppföljning av stadens lex Sarah-rapportering år 2024**

SOF 2025/258

Beslut

- Socialnämnden godkänner redovisningen av inkomna lex Sarah-rapporter under år 2024.
- Socialnämnden överlämnar redovisningen av inkomna lex Sarah-rapporter under år 2024 till kommunfullmäktige.
- Ärendet överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna, arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen har följt upp inkomna rapporter om missförhållanden enligt lex Sarah under år 2024. Totalt inrapporterades 461 missförhållanden, varav 352 rapporter inkom från verksamhet i egen regi och 109 rapporter inkom från verksamhet i privat regi.

Av de 352 rapporterna som inkom från egen regi utmynnade 211 stycken i beslut om att händelsen var att betrakta som ett missförhållande eller påtaglig risk för ett missförhållande. Sju procent eller 26 av dessa rapporter bedömdes missförhållandet som allvarligt och anmälades till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Motsvarande siffra inom privat regi var 14 rapporter, det vill säga 13 procent. För 81 rapporter från egen regi bedömdes händelsen, efter utredning, inte utgöra ett missförhållande enligt lex Sarah. För 60 rapporter pågick fortfarande utredning vid insamling av statistikunderlaget.

Flest rapporteringar inkom från äldreomsorgen, följt av verksamheter inom funktionsnedsättning och därefter barn och unga. De flesta rapporter handlade om brister i utförande av insats följt av brister i rättssäkerhet vid handläggning och genomförande.

Antalet rapporter enligt lex Sarah har ökat över tid i Stockholms stad med undantag för vissa år. Jämfört med år 2023 har det totala antalet rapporter ökat med 87 stycken. Det kan finnas olika orsaker till detta och behöver inte nödvändigtvis innebära ökat antal missförhållanden. Ökningen kan exempelvis bero på den förändrade metodinsamling av statistik som genomfördes under år 2024. Det kan också bero på att nämnderna har bedrivit ett aktivt arbete kring lex Sarah. I underlag från nämnderna anges flera olika insatser och arbeten som gjorts under år 2024 i syfte att stärka kunskapen och arbetet med lex Sarah.

Förvaltningarna föreslår att nämnden godkänner redovisningen av inkomna lex Sarah-rapporter under år 2024 samt överlämnar redovisningen till kommunfullmäktige. Vidare föreslås att ärendet överlämnas till berörda nämnder för kännedom.

Handlingar i ärendet

17. SOF 2025/258-1 Tjänsteutlåtande - Uppföljning av stadens lex Sarah-rapportering under 2024

§ 11**Rapport över arbetet mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott i Stockholms stad 2024**

SOF 2025/169

Beslut

- Socialnämnden godkänner rapporten.
- Socialnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för kännedom.
- Socialnämnden överlämnar ärendet till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Sammanfattning av ärendet

Sedan år 2008 har Stockholms stad bedrivit ett aktivt arbete med att såväl utreda som förebygga felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd samt förebygga bidragsbrott. Stadsdelsnämnderna och socialnämndens två enheter som betalar ut ekonomiskt bistånd, Område hemlöshet (tidigare enheten för hemlösa) och Område nyanlända (tidigare Intro Stockholm), ansvarar för att ha en funktion samt rutiner för att utreda felaktiga utbetalningar (FUT) och bidragsbrott.

I föreliggande rapport redovisas nämndernas arbete och stadsövergripande statistik för året 2024 såväl som socialnämndens arbete med att samordna och utveckla detta arbete.

Resultaten som framgår indikerar att FUT-arbetet har gynnsamma ekonomiska effekter, särskilt genom att det förhindrar fortsatt utbetalning av felaktigt bistånd och främjar återbetalning av bistånd som beviljats felaktigt. Det är av yttersta vikt att kontinuerligt utveckla och samordna stadens åtgärder för att hantera felaktiga utbetalningar.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporten.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L) och Andrea Hedin m.fl. (M) lämnade ett gemensamt särskilt uttalande:

Av rapporten framgår att det i flera fall förekommer att polisen väljer att lägga ner förundersökningar, trots att det finns tydligt underlag och i vissa fall även erkännanden från den misstänkte. När personer konfronteras med uppgifter om felaktigheter är det inte ovanligt att de medger vad som skett. I dessa fall framgår det tydligt att uppsåt föreligger. Trots det avslutas alltså många ärenden av polisen med hänvisning till exempelvis bristande bevis,

lågt belopp, annan pågående brottsutredning eller att personen inte längre finns tillgänglig för utredning.

Vi ser det som problematiskt att den här typen av ärenden inte sällan avslutas innan de prövas, särskilt när det finns uppgifter som tyder på att brott faktiskt begåtts. Det är viktigt både för rättssäkerheten och för tilltron till systemen att utredningar fullföljs när det finns grund för det. Staden bör därför följa upp vad som krävs för att fler polisanmälningar också leder vidare till åtgärd.

Ersättaryttrande

Maurice Forslund (KD) lämnade ett ersättaryttrande:

Att effektivt motverka bidragsbrott och felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd är en förutsättning för att bibehålla medborgarnas förtroende för en omfattande skattefinansierad välfärd. Det handlar om att värna skattebetalarnas pengar och att säkerställa att de går till det som de faktiskt ska. Detta är grunden för den legitimitet med vilken vi som folkvalda politiker beslutar om våra gemensamma resurser.

Kristdemokraterna tycker därför att det är beklagligt att vänstermajoriteten i sin budget valde att aktivt minska antalet FUT-handläggare. Det rimmar synnerligen illa med verkligheten. I Kristdemokraternas budgetförslag vill vi i stället återställa de 11 mnkr som vänsterstyret dragit ner på FUT-handläggare. Det är nödvändigt för att få bukt med den växande brottsligheten på detta område.

Handlingar i ärendet

18. SOF 2025/169-1 Tjänsteutlåtande - Rapport över arbetet mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott i Stockholms stad 2024
19. SOF 2025/169-1.1 Bilaga - Rapport över arbetet mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott i Stockholms stad 2024

§ 12

Trygghetspris år 2025

Tema: Trygghet genom ökad tillit till samhället
SOF 2025/296

Beslut

- Socialnämnden godkänner inriktningen för trygghetspriset 2025.
- Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Trygghetspriset har delats ut årligen sedan 2012 i syfte att stimulera verksamheter som bidrar till en ökad trygghet i staden. Priset delas ut i samband med socialnämndens trygghetskonferens. Prissumman är 50 000 kronor.

Stockholms stads trygghetsprogram belyser den sociala brottspreventionen som en central inriktning för att minska, begränsa eller eliminera brottslighet och dess skadeverkningar. Den sociala brottspreventionen syftar till att på längre sikt påverka de förhållanden som påverkar brottsbenägenhet och genom att förstärka individens förmåga till självkontroll förväntas individens sociala band till samhället att stärkas. Inom Socialtjänstens verksamhetsområden är trygghet en central aspekt både för individen som är i behov av stöd, men också för samhället i stort.

Från och med den 1 juli 2025 träder en ny socialtjänstlag i kraft. Lagstiftningen innebär att socialtjänsten ska vara mer förebyggande, lätt tillgänglig och behovscentrerad. Syftet är att socialtjänsten ska kunna erbjuda snabbt stöd i ett tidigt skede, innan dess att problemen vuxit sig stora och mer omfattande åtgärder blir nödvändiga. Socialtjänsten står inför ett omfattande omställningsarbete till följd av den nya lagstiftningen. Samtidigt finns utmaningar. Exempelvis kan desinformation och bristande tillit till samhällsinstitutioner medföra att individer avstår från att söka och ta emot stöd, även om behovet finns. Enligt intentionerna i den nya lagstiftningen ska insatser från socialtjänsten göras mer tillgängliga för fler. För att dessa insatser också ska leda till ökad trygghet krävs dock att medborgarna har tillit till socialtjänsten och är villiga att ta emot det stöd som erbjuds. Därför är det viktigt att förtroendet för socialtjänsten ökar.

För att nå framgång i det arbetet behöver socialtjänsten samverka med civilsamhällets aktörer. Med gemensamma insatser kan förtroendet för samhället och socialtjänsten stärkas, vilket i sin tur ökar sannolikheten att fler individer söker och får det stöd de är i

behov av. Utifrån detta föreslår förvaltningen att 2025 års trygghetspris ska tilldelas en verksamhet eller organisation som bidrar till att stärka tilliten till samhället och det stöd som finns och som verkar för att fler invånare får ett mer lätt tillgängligt stöd.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner inriktningen för trygghetspriset 2025.

Handlingar i ärendet

- 20. SOF 2025/296-1 Tjänsteutlåtande -Trygghetspris år 2025
- 21. SOF 2025/296-1.1 Bilaga - Stockholms stads trygghetspris 2025 nomineringstext

§ 13**Fördelning av medel avseende en förstärkning av friskvården till enskilda utförare**

SOF 2025/272

Beslut

- Socialnämnden godkänner förvaltningens förslag till fördelning till enskilda utförare avseende en förstärkning av friskvården under 2025.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 13 juni 2022 om ärendet Starka team och friskvårdsbidrag – förslag till tillfälligt förstärkta medel.

För att detta bidrag även ska komma privata utförare till del har socialförvaltningen tilldelats 1,7 mnkr att fördela till verksamheter inom LSS och SoL upphandlade enligt Lagen om valfrihet (LOV). Detta ärende föreslår en fördelning till de privata utförare som valt att ansöka om dessa medel.

Handlingar i ärendet

22. SOF 2025/272-3 Tjänsteutlåtande - Fördelning av medel avseende en förstärkning av friskvården till enskilda utförare
23. SOF 2025/272-3.1 Bilaga - Fördelning av medel per utförare

§ 14

Delegation enligt LVM samt förordnande enligt LVU och lagen om placering av barn i skyddat boende

SOF 2024/309

Beslut

- Socialnämnden delegerar till nedan nämnda tjänstepersoner vid Socialjouren att begära polishandräckning enligt LVM 45 § 1 och 2 st. inom nämndens eget ansvarsområde.
- Socialnämnden förordnar nedan nämnda tjänstepersoner vid Socialjouren att begära polishandräckning enligt LVU § 43 1 st. 2 p inom nämndens eget ansvarsområde.
- Socialnämnden förordnar till nedan nämnda tjänstepersoner vid Socialjouren att begära biträde av polismyndigheten för att genomföra beslut om skyddat boende eller om en omedelbar sådan insats enligt 8 kap. 7 § lagen om placering av barn i skyddat boende inom nämndens eget ansvarsområde.
- Socialnämnden begär att respektive stadsdelsnämnd fattar motsvarande beslut.

Abdelaziz Abdelsaid,	Maria Johansson,
Ann Dahlgren,	Maria Sjölin,
Anna Lago-Lengquist,	Marimba Roney,
Anna-Stina Wilhelmsson,	Maya Heckscher,
Antonio Lucumi Bracamonte,	Millicent Reyes Cofre,
Daniel Colegate,	Mohamud Abdi Osman,
Elin Orvik,	Nicolina Wallmark,
Emma Nikolaou,	Nina Kosari,
Eva Thomasson,	Petra Tietz,
Felicia Narvaez Adolfsson,	Philip Lindholm,
Feryal Lövsström,	Sanna Eriksson,
Frida Allertz,	Sandra Nilsson
Johanna Kumblad,	Sandra Qvist,
Johanna Nilsson,	Sara Zia,
Katrin James,	Susanne Bohlin,
Lena Svärd,	Therese Nilsson,
Liliana Pellegrino,	Therese Travis,
Linda Backe,	Ulrika Gresnes,
Lis-Mari Boija,	Veronica Blomqvist,
Lisen Bäck,	Victoria Scherman,
Malin Karlsson,	Ylva Engelbrektsson,
	Ylva Westerdahl.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden svarar för stadens jourverksamhet inom individ- och familjeomsorg. Den nämnd som svarar för denna verksamhet fattar ett särskilt beslut om vilka tjänstemän som ska ha rätt att begära polishandräckning enligt LVM, LVU och lag om placering av barn i skyddat boende. Detta beslut överlämnas sedan till stadsdelsnämnderna som fattar motsvarande beslut

Handlingar i ärendet

24. SOF 2024/309-22 Tjänsteutlåtande - Delegation enligt LVM samt förordnande enligt LVU och lagen om placering av barn i skyddat boende

§ 15**Skrivelse om betänketid och rättighetspaket enligt Europarådets människohandelskonvention****Svar på skrivelse från Kristin Jacobsson (C)**

SOF 2025/208

Beslut

- Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Kristin Jacobsson (C) har i en skrivelse till socialnämnden ställt ett antal frågor som rör stadens arbete kring människor som är utsatta för människohandel. I skrivelsen lyfts medieuppgifter och vittnesmål från en organisation om att antalet utsatta har ökat. Vidare framförs det i skrivelsen att socialtjänsten i Sverige har ansökt om få tillfälliga uppehållstillstånd, betänketid, till individer som misstänks vara utsatta för människohandel eller människoexploatering.

Socialförvaltningens arbete mot prostitution och människohandel är sedan två år tillbaka organiserad under samma enhet. Vilket är positivt för den enskilde då funktionerna som arbetar med prostitution och människohandel kan snabbt fånga upp och länka individen rätt. Under 2024 har regionkoordinatorerna ansökt om tidsbegränsat uppehållstillstånd för 14 individer.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Särskilt uttalande

Kristin Jacobsson (C) lämnade ett särskilt uttalande:

Tack för svaret på vår skrivelse om betänketid och rättighetspaketet enligt Europarådets konvention mot människohandel.

Vi reagerar på att begreppet ”rättighetspaket” inte verkar vara känt inom förvaltningen. Det gör det oklart huruvida staden säkerställer rättigheter som tryggt boende, sjukvård, rådgivning, tolkstöd och skolgång för barn, rättigheter som enligt artikel 12 i konventionen ska erbjudas alla som utsatts för människohandel och beviljats betänketid. Det är oroande.

Regionkoordinatorerna hanterade 143 ärenden under 2024, men bara 14 ansökningar om betänketid skickades till Migrationsverket.

Det framgår inte varför, eller hur många som faktiskt fick tillgång till stöd de har rätt till. Det behövs mer transparens och uppföljning, särskilt eftersom betänketiden är en förutsättning för att övriga rättigheter ska kunna aktiveras. Detta är särskilt anmärkningsvärt i ljuset av att en företrädare för vänsterstyret i kommunfullmäktige nyligen uttryckte att det inte finns anledning att söka betänketid, eftersom att 30 dagar ändå inte hjälper dessa kvinnor. Vi i Centerpartiet håller med om att betänketiden behöver förlängas, men i väntan på att det sker måste vi säkerställa att de 30 dagar som konventionen föreskriver verkligen används full ut. Det är en grundläggande mänsklig rättighet och inte en valfri administrativ åtgärd som vänsterstyret kan välja bort på eget bevåg och tyckande.

Arbetet mot människohandel verkar i hög grad vila på regionkoordinatorerna, som idag finansieras av staten. Det gör verksamheten sårbar om förutsättningarna skulle ändras. Staden behöver se till att kunskapen om konventionens artikel 12 och 13 finns brett inom socialtjänsten, inte bara hos enskilda funktioner.

Förvaltningen lyfter civilsamhällets roll, vilket vi verkligen uppskattar. Men det saknas en tydlig gränsdragning mellan vad staden ansvarar för och vad som vilar på ideella aktörer. Utan det riskerar viktigt stöd att falla mellan stolarna. Civilsamhällets engagemang är ovärderligt, men det offentliga måste ta sitt ansvar hela vägen. Stockholm ska vara en trygg plats för alla, också dem som utsatts för människohandel.

Handlingar i ärendet

- 25. SOF 2025/208-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse om betänketid och rättighetspaket enligt Europarådets människohandelskonvention
- 26. SOF 2025/208-1 Skrivelse om betänketid och rättighetspaket enligt Europarådets människohandelskonvention

§ 16**Skrivelse om Tidöpartiernas mål om återvandring i socialtjänstlagen****Svar på skrivelse från Centerpartiet**

SOF 2025/209

Beslut

- Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Kristin Jacobsson (C) har i en skrivelse till socialnämnden framfört ett antal frågor rörande frivillig återvandring kopplat till ny socialtjänstlag.

I ärendet redogör förvaltningen för hur staden arbetar med frivillig återvandring idag och hur arbetet planeras framöver.

Förvaltningen redogör även för bedömning av hur stor inverkan det nya förslaget har på stadens socialtjänst, sett till mängden ansökningar om frivillig återvandring som sker nationellt.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Särskilt uttalande

Kristin Jacobsson (C) lämnade ett särskilt uttalande:

Vi tackar förvaltningen för ett tydligt och sakligt svar. Dock kvarstår vår oro. Att regeringen väljer att lyfta fram återvandring som en del i socialtjänstens uppdrag, även om det i nuläget enbart gäller information, riskerar att urholka förtroendet för en redan hårt ansatt socialtjänst. I praktiken innebär detta att medarbetare ställs inför etiska dilemman och att människor kan känna sig tveksamma till att söka hjälp.

Varje steg i riktning mot att särskilja människor utifrån bakgrund eller uppehållstid är ett steg bort från det öppna, toleranta och liberala samhälle vi har byggt upp tillsammans. Det är inte så vi stärker trygghet, sammanhållning eller framtidstro, varken för individen eller för samhället i stort. Vi i Centerpartiet kommer fortsatt att värna en socialtjänst som bedömer människor efter behov, inte bakgrund.

Handlingar i ärendet

- 27. SOF 2025/209-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse om Tidöpartiernas mål om återvandring i socialtjänstlagen
- 28. SOF 2025/209-1 Skrivelse om Tidöpartiernas mål om återvandring i socialtjänstlagen

§ 17**Skrivelse angående stadens metoder för behandling av missbruk och beroende****Svar på skrivelse från Liberalerna.**

SOF 2025/210

Beslut

- Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Jan Jönsson m.fl. (L) har i en skrivelse till socialnämnden framfört ett antal frågor rörande användningen av behandlingsmetoden Community Reinforcement Approach (CRA) för personer med skadligt bruk och beroende inom stadens socialtjänst. I ärendet redogör förvaltningen för hur användningen av CRA som behandlingsmetod ser ut i stadsdelsnämnderna samt hur förvaltningen förhåller sig till behandlingsmetoden. Det pågår ett översynsarbete inom staden avseende insatser, med och utan individuell behovsprövning, inom ramen för omställningsarbetet till nya socialtjänstlagen. Förvaltningen ser att det är av vikt att staden har en kunskapsbaserad socialtjänst och att det finns en bredd av evidensbaserade behandlingsmetoder som kan erbjudas personer med skadligt bruk och beroende.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Vi tackar förvaltningen för ett utförligt och tydligt svar på vår skrivelse. Det är värdefullt att få en samlad bild av hur metoden CRA används i stadens öppenvårdsverksamheter, liksom förvaltningens bedömning av metodens vetenskapliga stöd och relevans. Vi delar uppfattningen att en kunskapsbaserad socialtjänst med bredd i behandlingsmetoder är avgörande för att möta olika individers behov.

Vi ser positivt på att CRA används i samtliga verksamheter som erbjuder öppenvårdsbehandling i dag, och noterar att arbetet även fortsätter inom ramen för omställningen till nya socialtjänstlagen. Det är viktigt att staden fortsätter att hålla sig nära såväl aktuell forskning som nationella riktlinjer i detta arbete.

Handlingar i ärendet

- 29. SOF 2025/210-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse angående stadens metoder för behandling av missbruk och beroende
- 30. SOF 2025/210-1 Skrivelse angående stadens metoder för behandling av missbruk och beroende

§ 18**Skrivelse angående användning av FINSAM i arbetet med försörjningsstöd och arbetslöshet****Svar på skrivelse från Moderaterna**

SOF 2025/211

Beslut

- Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Samordningsförbundet Stockholms stad bildades 2016 och samlar Stockholms stad, Region Stockholm, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Förbundet arbetar för att samordna rehabiliteringsinsatser med målet att öka individers arbets- och aktivitetsförmåga samt möjliggöra egen försörjning. Förbundet främjar samverkan mellan medlemmarna, erbjuder evidensbaserat stöd och har byggt strukturer för individnära hjälp. Under 2024 har sex individinriktade insatser finansierats.

2024 avslutade 348 personer sin insats, och 61 (17 procent) gick vidare till arbete eller studier. Nationella studier visar att samordnat stöd leder till bättre försörjning och högre sysselsättningsgrad. Många deltagare har långvarigt försörjningsstöd och står långt från arbetsmarknaden. 36 procent hade varit utan arbete eller studier i minst fem år.

Samordningsförbundet Stockholms stad spelar en central roll i att samordna insatser för individer i behov av rehabilitering och stöd till arbete eller studier. Även om många får hjälp, visar statistiken att en betydande del av deltagarna har komplexa behov och står långt från egen försörjning. För att kunna möta de många utmaningar som finns hos individer med komplexa behov är det viktigt att Samordningsförbundet Stockholms stad får möjlighet att fortsätta sitt viktiga arbete med att samordna insatser mellan myndigheterna.

Handlingar i ärendet

31. SOF 2025/211-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse angående användning av FINSAM i arbetet med försörjningsstöd och arbetslöshet
32. SOF 2025/211-3.1 Bilaga 1 - Statistiksammanställning Samordningsförbundet
33. SOF 2025/211-1 Skrivelse angående användning av FINSAM i arbetet med försörjningsstöd och arbetslöshet

§ 19**Skrivelse om bristen på familjehem****Svar på skrivelse från Kristin Jacobsson (C), Andrea Hedin m.fl. (M), Jan Jönsson (L) och Maurice Forslund (KD)**

SOF 2025/212

Beslut

- Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelse.

Sammanfattning av ärendet

Kristin Jacobsson (C), Andrea Hedin m.fl. (M), Jan Jönsson (L), och Maurice Forslund (KD) för med hänvisning till information från lokalmedia i en skrivelse till socialnämnden 2025-02-18, fram att det råder en bekymmersam situation för barn i Stockholm när det gäller beviljade stödinsatser.

Socialnämnden har i budget för 2025 fått i uppdrag att genomföra en utredning om hur jour- och familjehem ska rekryteras i staden, hur anpassade behandlingsinsatser med hög tillgänglighet och intensitet kan utökas samt hur anpassade öppenvårdsinsatser för barn placerade i jour- och familjehem i egen regi ska säkras. Socialnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna utveckla och intensifiera arbetet för att rekrytera fler familjehem och jourhem samt ge gott stöd, vägledning och utbildning till dem som åtar sig uppdraget.

Särskilt uttalande

Kristin Jacobsson (C) lämnade ett särskilt uttalande:

Tack för ett utförligt och informativt svar. Vi uppskattar att socialförvaltningen tydligt redogör för det pågående arbetet och de utmaningar som finns kopplade till familjehemsvården. Det är glädjande att frågan prioriteras och vi ser med stort intresse fram emot den kommande utredningen och de förslag som väntas presenteras under året.

Handlingar i ärendet

- 34. SOF 2025/212-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse om bristen på familjehem
- 35. SOF 2025/212-1 Skrivelse om bristen på familjehem

§ 20**Skrivelse med fråga om vilken typ av boende
Skarpnäcksgården är****Svar på skrivelse från Sverigedemokraterna**

SOF 2025/213

Beslut

- Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Tapani Juntunen och Emelie Wassermann (båda SD) har i en skrivelse om vilken typ av boende Skarpnäcksgården är ställt följande frågor till förvaltningen:

1. Vilken typ av boende är den så kallade Skarpnäcksgården?
2. Vilket stöd, evidens finns för att så kallade lågtröskelboenden är en fungerande behandlingsform.

I svaret redogör förvaltningen för vilken typ av boende Skarpnäcksgården är både utifrån utförarens Nytida AB:s egen beskrivning och utifrån aktuella avtal mellan socialnämnden och Nytida AB.

Förvaltningen förtydligar vidare att de boenden med drogtolerans som Skarpnäcksgården tillhandahåller inte är en behandlingsform, utan en boendeinsats som behövs för att kunna tillgodose behoven hos de personer i hemlöshet som varken har vilja eller förmåga till nykterhet och drogfrihet.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Särskilt uttalande

Tapani Juntunen (SD) lämnade ett särskilt uttalande:

Vi vill tacka förvaltningen för det utförliga svaret på vår skrivelse.

Vi noterar i svaret där förvaltningen hänvisar till nationella riktlinjer gällande stöd till personer med missbruk och hemlöshet att det finns två huvudsakliga spår, dels bostad först och en annan som kallas vårdkedja. Det som mer är kommunens hudsakliga kompetens berör boendet, och förklarar varför just denna aspekt ofta lyfts fram, förvaltningsmässigt men också politiskt. Vi tror dock

att för att staden ska kunna ta steg framåt med färre i hemlöshet så behöver spåret avseende vård öka.

I en tidigare presentation av hemlöshet 2024, framgår det att andelen bland de hemlösa med samsjuklighet och missbruksproblematik har ökat. Vi tror detta har relevans i förhållande till så kallade lågtröskelboenden. Vi ser en risk med att ensidigt betona bostad först, och att risken påverkar de personer med stort vårdbehov och som just därför inte klarar av ett eget boende. Vi har full förståelse för att det finns individer och grupper, där kanske bostad först är att föredra, men vi är också övertygade om att det finns individer där egentligen vårdinsatsen måste komma först.

Vår uppfattning är därför att Stockholm stad måste även fortsatt utöka sitt samarbete med regionen, för att få bättre och mer träffsäkra vårdinsatser. Samt att socialförvaltningen, centralt och på stadsdelsnivå måste utveckla bättre metoder för att identifiera individer med ett stort vårdbehov och riskbedöma om till exempel ett lågtröskelboende är en bra insats.

Handlingar i ärendet

- 36. SOF 2025/213-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse Vilken typ av boende är Skarpnäcksgården
- 37. SOF 2025/213-1 Skrivelse med fråga om vilken typ av boende Skarpnäcksgården är

Anmälningssärenden

§ 21

Anmälningar för kännedom

Beslut

Nämnden lägger anmälningarna till handlingarna.

Anmälda handlingar

- Beslut om fördelning av statsbidrag för en mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst 2025
- Beslut om fördelning av statsbidrag för förstärkta familjerätter och våldsförebyggande familjerådgivning 2025
- Yttrande mål 7098-25
- Kontorsutlåtande - Remiss av Slutbetänkandet - Frihet från våld, förtryck och utnyttjande (SOU 2025:28)
- Kontorsutlåtande - Remiss av Betänkandet - Etableringsboendelagen – Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända (SOU 2025:3)

§ 22**Anmälan av protokoll och samverkan**

SOF 2025/2

Beslut

Nämnden lägger anmälan av protokoll och samverkan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- SOF 2025/2-24 Protokoll från individutskottet 2025-04-22
- SOF 2025/2-26 Protokoll från tillståndsutskottet 2025-04-23
- SOF 2025/2-27 Förvaltningsgruppens protokoll 2025-05-14
- SOF 2025/2-28 Protokoll från funktionshinderrådet 2025-05-15

§ 23**Redovisning av delegeringsbeslut****Beslut**

Nämnden lägger redovisning av delegationsbeslut till handlingarna.

Anmällda beslut

- Beslut om särskild avgångsersättning
- Beslut om särskild avgångsersättning

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Carl Magnus, Hillborg	2025-05-22
Gerda Ulrika, Lorentzi	2025-05-22
Johan Alexander Emanuel, Ojanne	2025-05-23
Jan Oskar, Jönsson	2025-05-23